

РЕАБІЛІТАЦІЯ ТВОРЧОГО СПРИЙМАННЯ

Біла І. М. РЕАБІЛІТАЦІЯ ТВОРЧОГО СПРИЙМАННЯ. Вирішальним завданням виховання та розвитку особистості є формування сенсорного досвіду, спостережливості, перцептивних дій, стимулювання виникнення феноменів творчого сприймання. Важливо наповнювати життя враженнями, створювати умови для глибшого освоєння оточуючого, формувати вміння бачити характерні особливості предметів, явищ, їх взаємозв'язок, підштовхувати до бачення нового, заохочувати природне прагнення досліджувати властивості та якості різних матеріалів, експериментувати, винаходити. Формування перцептивного досвіду, супровід сенсорного розвитку передбачає підтримку і заохочення пізнавальної, дослідницької активності, створення розвивального середовища, що сприяє активізації пізнання, розвитку чуттєвого досвіду, перцептивних дій, творчої спостережливості є умовою естетизації творчої діяльності. Безпосереднє сприймання, спостереження, розширення чуттєвого досвіду, пам'яті новими образами забезпечує основи мисленнєвих дій, формування суджень, роздумів, розвиток творчої діяльності. Грамотно підібрані засоби і прийоми активізації процесу сприймання допоможуть ввести у світ прекрасного. Дієвою формою, засобом розвитку сенсорної сфери, стимулювання творчого, естетичного сприймання є система творчих вправ, що передбачають підтримку та заохочення пізнавальної, дослідницької активності і задоволення психологічних потреб. У статті представлені наступні ігри: «Відкрий красу», «Дослідник», «Для чого?», «Таблиця сприймання», «Що чутно?», «Аромати природи», «Що у мішку?», «Реклама», «Що ми замислили?», «Виставка», «Чарівник», «Розвивай спостережливість», «Світ речей», «На що схоже?», «Порівняй об'єкти», «Таємниця», «Пантоміма» та ін. Застосування системи творчих завдань, ігор, комплексу умов та розвивальних прийомів забезпечить цілеспрямовану активізацію сенсорно-перцептивних, мисленнєвих процесів, становлення сенсорного, естетичного досвіду творчого бачення світу.

Ключові слова: естетичне сприймання, творче сприймання, стимулювання, реабілітація.

Біла І. Н. РЕАБИЛИТАЦИЯ ТВОРЧЕСКОГО ВОСПРИЯТИЯ. Важной задачей воспитания, развития личности является формирование сенсорного опыта, наблюдательности, перцептивных действий, стимулирование возникновения феноменов творческого восприятия. Важно наполнять жизнь впечатлениями, создавать условия для более глубокого освоения окружающего, формировать умения видеть характерные особенности предметов, явлений, их взаимосвязь, подталкивать к видению нового, поощрять естественное стремление детей исследовать свойства и качества различных материалов, экспериментировать, изобретать. Формирование перцептивного опыта, сопровождение сенсорного развития предусматривает поддержку и поощрение познавательной, исследовательской активности, создание развивающей среды, способствующей активизации познания, развития чувственного опыта, перцептивных действий, творческой наблюдательности служат условием эстетизации творческой деятельности. Непосредственное восприятие, наблюдение, расширение чувственного опыта, памяти новыми образами обеспечивает основы мыслительных действий, формирование суждений, рассуждений, развитие творческой деятельности. Грамотно подобранные средства и приемы активизации процесса восприятия помогут ввести в мир прекрасного. Действенной формой, средством развития сенсорной сферы, стимулирование их творческого восприятия является система творческих упражнений, которые предусматривают поддержку, поощрение познавательной, исследовательской активности и удовлетворение психологических потребностей. В статье представлены следующие игры: «Открой красоту», «Иссле-

дователь», «Для чого?», «Таблиця восприяття», «Что слышно?», «Ароматы природы», «Что в мешке?», «Реклама», «Что мы задумали?», «Выставка», «Волшебник», «Развивай наблюдательность», «Мир вещей», «На что похоже?», «Сравни объекты», «Тайна», «Пантомима» и др. А также показаны приемы ознакомления с произведениями искусства. Применение системы творческих заданий, игр, комплекса условий и развивающих приемов обеспечит целенаправленную активизацию сенсорно-перцептивных, мыслительных процессов, становление сенсорного опыта творческого видения мира.

Ключевые слова: эстетическое восприятие, творческое восприятие, стимулирование, реабилитация.

Постановка проблеми. Газетою Washington Post в 2009 році, як частина соціального експерименту вивчення сприймання, смаку та пріоритетів людей, був організований проект «Джошуа Белл грає інкогніто в метро»:

Холодним січневим ранком на станції метро Вашингтона розташувався чоловік і почав грати на скрипці. Протягом 45 хвилин він зіграв 6 творів. За цей час, у годину пік, повз нього пройшло більше тисячі чоловік, більшість з яких йшли на роботу. Після трьох хвилин гри чоловік середніх років звернув увагу на музиканта. Він уповільнив свій крок, зупинився на мить і ... поспішив далі у своїх справах. За хвилину скрипаль отримав свій перший заробіток: жінка кинула гроші у футляр і, без зупинки, продовжила свій шлях. Ще кілька хвилин по тому перехожий оперся об стіну і почав слухати, але, незабаром, він поглянув на свій годинник і продовжив ходу. Найбільшу увагу музикантові дісталася від трирічного хлопчика. Його мама в поспіху вела його за собою, але хлопчик зупинився щоб подивитися на скрипаль. Мама потягнула трохи сильніше і хлопчик продовжив рух, постійно озираячись назад. Ця ситуація повторювалася і з декількома іншими дітьми. Всі без винятку батьки не дали їм можливості затриматися й на хвилину. За 45 хвилин гри тільки 6 осіб ненадовго зупинилися і послушали, ще 20, не зупиняючись, кинули гроші. Заробіток музиканта склав \$ 32. Ніхто з перехожих не знав, що скрипалем був Джошуа Белл – один з найкращих музикантів в світі. Грав він один з найскладніших творів, з коли-небудь написаних, а інструментом служила скрипка Страдіварі, вартістю \$ 3,5 мільйона. За два дні перед виступом в метро, на його концерт в Бостоні, де середня вартість квитка становила \$ 10000, був аншлаг [2].

Завдання експерименту полягало у наступному: з'ясувати, чи можемо ми у звичайному середовищі сприймати твори мистецтва, музичні твори? Чи здатні ми у буденному середовищі, в невідповідний момент відчувати красу та зупинитися, щоб оцінити її?

Експеримент газети викликав бурхливе обговорення в Інтернеті. Один з висновків з цього експерименту може бути наступним: Якщо ми не можемо знайти часу для того, щоб ненадовго зупинитися і послухати кращі з коли-небудь написаних музичних творів у виконанні одного з найкращих музикантів планети; якщо темп сучасного життя настільки всепоглинаючий, що ми стаємо сліпими та глухими до таких речей – тоді, що ж ще ми втрачаємо?

Життя, позбавлене естетичного, зосередженого творчого сприймання стає тьмяним, пожухлим, безбарвним. Людина обмежена у можливостях естетичного сприймання, обділена сенсорними здібностями, не використовує

сповна свої перцептивні функції, в цілому проживає життя блякло, не повноцінно. Вона втрачає дитячу здібність відкривати для себе у навколишньому гарне, пізнавати цікаве, радіти новому побаченому, почутому, відчутому. Вона переконує себе у тому, що все уже пізнано і знайоме, усе довкола таке як і раніше, немає нічого нового та захоплюючого. Згодом і зір, і слух, і відчуття, як щось рудиментарне, атрофується, втрачає потенціал, відмирає... Зрозуміло, що цей психічний стан, аби не стати ще й фізіологічним, потребує корекції, реабілітації.

У першу чергу варто знайти причини та корені цієї хвороби «байдужості сприймання». На нашу думку, вони, як і завжди, у дитинстві! У немовлячому віці, коли батьки, задовольняючи основні вроджені інстинкти дитини, не знають і не підозрюють, що цей період повинен бути наповнений різноманітними сенсорними стимулами, відчуттями та враженнями. Саме у цьому віці формується «рефлекс пізнавальної активності», коли мати, яка є прикладом для наслідування, коментує дитині все, що її оточує так, ніби й сама бачить все це вперше. Тобто дитина з молоком матері «всмоктує» як перцептивну чутливість, так і її повсякденний сенсорний досвід. Згадаємо няню Пушкіна – Аріну Родіонівну, яка допомогла поету сформувати підвалини його творчого потенціалу – творче сприймання, або ж досвід раннього виховання у Японії, де мати повсякчас коментує і заохочує пізнавальний процес малюка.

У ранньому віці, коли дитина сама починає активно пізнавати світ, оволодіває руховими навичками, предметною діяльністю вона прагне наповнити своє життя знаннями та враженнями про навколишнє. Але дорослі частіше всього не зацікавлені у пізнавальній самостійності та експериментуванні дитини, трактуючи їх як прояв зухвалості малюка, його некерованості та прикриваючись наслідками фізичної небезпеки. Пізнавальну зосередженість вони частіше всього замінюють на суєтність, або ж на «зручні» для них та «безпечні» заняття – ТБ, ПК тощо. Вони також починають штучно прискорювати психічний розвиток дитини, чи то в угоду своїм амбіціям, чи то за відсутності знань про психологічні особливості віку дитини. Вони або починають вчити дітей читати, або взагалі ігнорують прояви пізнавальної активності дитини протягом дошкільного дитинства (їх часто дратують нескінченні дитячі «чому?»). Тобто сенсорному розвитку, пізнанню оточуючого світу не приділяють належної уваги, часто вважаючи його зовсім не важливим.

Що вже говорити про підлітковий, юнацький чи дорослий вік, у якому панує логічне мислення, а про відчуття і сприймання говорять тільки на рівні тваринних інстинктів. Справді, стикаючись із новим об'єктом пізнання суб'єкт, не володіючи достатньою базою сенсорних еталонів та навиками перцептивних дій, або ігнорує його зовсім або ж навпаки приділяє йому надмірну увагу, якщо це уміло представлений («знавцями» психофізіології) стимул. Поступово протягом життя сенсорна база суб'єкта заповнюється псевдоеталонами, якими він і керується на рівні рефлексів, при цьому озираючись на інших (раптом я не так зрозумів, сприйняв не так як усі).

Виклад основного матеріалу. З чого почати корекцію, реабілітацію? На нашу думку, з «повернення у дитинство», де можна жити не розумом, а

відчуттями та почуттями. На певний час «покласти на полицю» логічне мислення і почати розглядатися довкола, наповнюючи всій досвід як знаннями, так і вміннями зосереджуватись, спостерігати, обстежувати, сприймати.

Ми пропонуємо шерг вправ для розвитку сприймання, почуття прекрасного навичок спостережливості, перцептивної діяльності, які можна трансформувати для різновікової аудиторії.

Відкрий красу (милування)

Метою завдання є формування уміння уважно вдивлятися у навколишнє, зосереджувати свій погляд на звичайних та незвичних, малопомітних явищах, об'єктах природи, доквілля. Серед об'єктів милування чільне місце займають символічні об'єкти – калина, береза, барвінок, чорнобривці тощо. Це наближає суб'єкта до розуміння естетичної своєрідності українських символів, загострює сприймання та пробуджує мислення.

Дослідник

Обирається будь-який предмет і починається його вивчення. Кожен повинен почергово виділяти у ньому якусь властивість, ознаку, особливість у порівнянні з іншими предметами. Наприклад, потрібно назвати цей предмет і сказати, навіщо він потрібен; які його основні ознаки: колір, форма, розмір; який він на дотик, на запах, на смак; з чого зроблений; схожий «на», відрізняється «від»; що станеться, якщо його кинути в воду, з п'ятого поверху, вдарити по ньому тощо.

Для чого?

Кожен об'єкт має своє призначення, свою функцію. Демонструючи різноманітні предмети, ведучий просить відповісти на запитання: «Для чого служить?», «Чим може бути?», «Що уміє робити?» і т.і.

Таблиця сприймання

Підберіть картинки (предмети) та фотографії, що відповідають за змістом різним частинам тіла та видам сприймання. Наприклад, електрична лампочка, сонце, ліхтар – око; радіо, баян – вухо; квітка, одеколон – ніс; яблуко, морозиво – язик; печатка, олівець – рука і т. ін. Різні відчуття діють у сукупності й представляють нам інформацію про предмети, оточуючий світ.

Що чути?

Дана вправа вчить зосереджуватись, сприймати звуки, аналізувати їх, а також сприяє розвитку спостережливості, довільності, вмінню шукати аналогії за допомогою слухового аналізатора. Пропонується прислухатись до звуків у навколишньому середовищі. Підводиться до усвідомлення того, що краса оточуючого світу є джерелом музики, а все, в тому числі звуки, містять у собі певні елементи конструювання.

Прослуховуючи класичні музичні твори, можна теж пропонувати знаходити аналогії природних звуків.

Аромати природи

Завдання розвиває чутливість нюхового аналізатора, вміння створювати асоціації за запахом. Під час прогулянки треба завмерти, заплющити очі та відчутти пахощі природи. Наприклад, чим пахнуть осінь або весна, ліс чи річка, вітер і дощ.

Що в мішку (піску)?

Гра розвиває здатність створювати образ предмета за його словесним описом, а також уміння виділяти істотні ознаки предмета за його тактильним сприйманням.

Ведучий описує один із предметів, що лежить у торбинці (або закопаний у піску), а потім пропонує знайти його на дотик. Коли описаний предмет знайдено, слід обговорити, чи справді названі ознаки є істотними і які важливі деталі не були названі.

Реклама

Обирають будь-який предмет і намагаються назвати всі його позитивні якості та функції, що допоможуть привернути до нього увагу.

Що ми задумали?

Ведучий обирає предмет, який усі інші учасники будуть відгадувати. Вони задають запитання типу: «Де можна використовувати?», «Тоне чи ні?», «Більший від людини чи ні?», «Зі скількох деталей складається?» і т. ін.

Виставка

В уявній ситуації (виставка-показ) за вибором представляється об'єкт (побутовий прилад, машина тощо) за бажанням, із описом всіх характерних якостей, функцій, будови та іншого.

Чарівник

Творче завдання передбачає створення уявної ситуації: Чарівник-лісовик усе довкола зачаклував. Пропонується розглянути предмети, об'єкти й здогадатись, чим вони були раніше, поки не потрапили до рук чарівника.

Розвивай спостережливість

Використовуючи проблемні запитання та елементи змагання, просять подивитись довкола і знайти об'єкти, які мають одну або декілька спільних ознак, наприклад, легкі або круглі, м'які, дрібні і т. ін. Можна знаходити об'єкти такі самі як сонце, небо, гора, вогонь, їжак; ті, що можуть літати, показувати інформацію, писати на папері, рушити споруди і т. ін.

Світ речей

Розглядаються різновиди речей, об'єднаних однією назвою (папір, тканина, пластмасові предмети тощо). При цьому відмічаються найбільш явні відмінності їх видів (колір, структура поверхні тощо). Експериментуючи досліджуються характеристики: зминають (визначають відмінності при зминанні), розрізають (порівнюючи зусилля), рвуть на частини, опускають у воду, малюють на них і т. ін. Пропонується встановити залежність використання матеріалу від його властивостей і якостей.

На що схоже?

Експериментатор пропонує пильно придивитись до знайомих об'єктів, явищ природи і знайти в них щось нове, порівняти їх із раніше відомими за різними ознаками – знайти аналоги. Спрямовувати спостереження, мисленеву стратегію, рекомендують, орієнтуючись на певну характеристику заданого об'єкта, потім просять сказати, на що він схожий, тобто пропонують знайти аналоги за визначеними ознаками. При цьому використовують схем-алгоритм:

1. Певне абстрагування предмета (явища) від природної функції, обстеження, виділення типових властивостей, функцій.

2. Встановлення асоціативних зв'язків за формою, кольором, розміром, фактурою, функцією з добре відомими побутовими предметами або природними об'єктами.

3. Розпізнавання, передбачення певної збіжності окремих природних елементів, об'єднання їх за неосновними, побічними асоціативно-образними зв'язками, тобто знаходження аналогій [1, с. 337].

Поясни схожість

Завдання має на меті розвиток асоціативного мислення, уміння виділяти ознаки та характеристики об'єктів-аналогів, розвиток зв'язного мовлення.

1. Розглядається природний об'єкт або явище й пояснюється, чому вважають його схожим на інші.

2. Пропонується знайти технічні об'єкти, створюючи які, люди використовували аналогії з живої природи. Наприклад: «На яку тварину чи пташку схожий підйомний кран, автомобіль, гелікоптер, потяг, підводний човен тощо?»

Порівняй об'єкти

Дається можливість розглянути два об'єкти чи явища та визначити, чим вони схожі й чим відрізняються. Необхідно вказати якомога більше ознак (чи властивостей) відмінності та подібності, порівнюючи за кольором, за формою, розміром, функцією тощо. Починати вправу доцільніше з реальних об'єктів, а закінчувати поняттями, які їх позначають.

Знайди спільні функції предметів:

- телевізор, телефон, магнітофон, комп'ютер;
- окуляри, мікроскоп, лупа;
- відро, каструля, чайник, тарілка;
- гудзик, двері, блискавка-застібка;
- свічка, лампочка, сонце.

П'ятий-зайвий (Ю. З. Гільбух)

Задачі передбачають спочатку вичленування суттєвих ознак певної групи предметів, що мають одну й ту ж властивість. Оскільки таких предметів у кожній задачі декілька, то один виявляється зайвим.

Закінчи порівняння-метафору

Навчання створювати власні метафори на основі даних порівнянь передбачає закінчення порівняння, які пропонує ведучий: «Небо синє, наче ... (море, вода, ...)»; «Грім гримить, наче ... (їде віз чи трактор, б'є барабан, хтось стукає, ...)»; «Повітря тепле, наче ... (ковдра, чай, ...)»; «Сніг пухкий, наче ... (вата, ...)» і т. ін. Згодом просять просити пояснити порівняння.

Тасмниця

Завдання-гра передбачає розвиток дій аналогізування та включає наступні дії: Учасники, порадившись між собою, обирають будь-який предмет із довкілля; розглядають його; обговорюють істотні ознаки, елементи; знаходять аналогії з іншими предметами. Потім повідомляють по черзі прикмети й аналогії, не називаючи самого предмета, ведучому, що має відгадати, про який об'єкт йдеться.

Підбери предмети

Аналізуються предмети (їх зображення) за призначенням та функцією, знаходяться і підбираються пари тих, які поєднані суттєвим зв'язком (наприклад, для гри, зображувальної діяльності тощо).

Пантоміма (вправи з пластики рухів)

Ігри на перевтілення в уявні об'єкти сприяють розвитку уміння спостерігати за об'єктами, помічати їх характерні особливості, наслідувати їх, розуміти мову жестів, тобто розвивають емпатію. Ведучий пропонує пригадати те, що вони бачили раніше і показати, як: горобець п'є з калюжі воду або як він чистить пір'ячко; повільно падає листя з дерева; літають різні птахи, метелики; росте квітка; котик радіє сонечку тощо.

Вправи «хатка-йога»: «дерево», «метелик», «рибка». «крокодил», «лев» і т.п.

Дитина як тілесно-духовний суб'єкт є, за словами К. С. Станіславського, свого роду «космічною плазмою», що приймає будь-яку уявну форму. Вона може зобразити, втілити будь-який інший об'єкт. Це допомагає розвитку «рухової творчості» [1, с. 339].

Пальчикові ігри: «сонячні промені», «човник», «жук», «стіл», «замок», «їжачок», «окуляри» й т.і. [1, с. 340].

Покажи функцію предмета

На столі розкладають або показують різноманітні предмети. Потрібно жестами і мімікою зобразити функцію предмета. Наприклад, розчісувати коси уявним гребінцем, чистити зуби, копати лопатою тощо.

Перетворення

Учасник стає на місце названого ведучим об'єкта й за допомогою запитань передає його думки, почуття. Так, наприклад, комп'ютер (учасник) відповідає на запитання інших учасників:

- Ти хто?
- Який ти?
- З чого складаєшся?
- Яку користь приносиш?

Домашнє завдання

Учасників просять уважно спостерігати за природою, оточуючими об'єктами, явищами та фіксувати ті, що здаються найбільш цікавими, незвичними. Отримані враження колективно обговорюються.

Наряду із розширенням знань про об'єкти дійсності, розвитком навичок їх обстеження, адекватного сприймання важливо формувати здатність сприймати художні образи, розширювати художньо-теоретичні знання у галузі мистецтва, музики, організувати художньо-творчу діяльність.

Мистецтво та краса надають матеріал для тренування чуттєвого сприймання, яке є основою розвитку свідомості, уподобань та смаків. Щоб допомогти сприйманню художнього твору, рекомендуються різноманітні запитання, як от до прикладу:

Про що говорить ця картина, твір? Що розповідає цей твір? (Питання загалом зосереджуються на сюжеті, темі чи історії розглянутого артефакту:

Яка пора року на картині? Що відбувається на картині? Чим вони займаються? Які об'єкти на картині ви впізнаєте?); Що Ви відчуваєте, коли дивитесь на це (слухаєте це)? А що потім? і т.д.

Можна пропонувати ряд різноманітних засобів активізації розвитку зацікавленості творами різних видів мистецтв. Наприклад:

1. Віконце «для підглядання». У листку паперу (конверта) такого ж розміру, як і плакат (листівка) з репродукцією картини, прорізається віконце, яке має припадати навпроти цікавої деталі твору живопису.

2. Виставка. Порожню стіну або стінку шафи чи іншу вертикальну поверхню в приміщенні можна перетворити на «музей», розташовуючи набори репродукцій середньої величини. Аналогічно на горизонтальній поверхні можна організувати ярмарок ремісничих виробів.

3. Читання книжок про музей, театри тощо.

4. Мозаїчні головоломки («пазли») із зображеннями художніх картин, музичних творів.

5. Колекціонування листівок з репродукціями творів мистецтва, дисків із відео та аудіо записами, демонстрування своїх колекцій, їх сортування.

6. Демонстрації дрібниць, що мають відношення до високого мистецтва (картинки, закладки, значки тощо).

7. Подорожі, спостереження тощо.

8. Знайомство з професійними художниками, музикантами.

9. Спостереження мистецтва в житті співтовариств – сусідів, земляків і т.п.

10. Ілюстрації літературно-художніх творів і т. ін.

Система пропонованих завдань, на нашу думку, є дієвим засобом розвитку багатоаспектного досвіду, спостережливості, перцептивних дій, естетичного смаку, вольових якостей та емоційної зацікавленості. У ході виконання завдань, учасники оволодівають потужними засобами подолання психологічної інерції мислення, творчого сприймання.

Висновки. З метою ампліфікації сенсорного розвитку, активізації естетичного, творчого сприймання важливо заохочувати природне прагнення суб'єкта досліджувати властивості та якості різних матеріалів, спостерігати. При цьому важливою передумовою є створення розвивального середовища, що сприяє активізації пізнання, розвитку чуттєвого досвіду, перцептивних дій, творчої спостережливості, служить умовою естетизації творчої діяльності. Створити розвивальний життєвий простір, середовище означає забезпечити сукупність умов, атмосферу, якнайсприятливішу для прогресивного розвитку свідомості, поведінки суб'єкта, реалізації його потенційних можливостей та збагачення знаннями, практичними навичками, а також позитивно впливають на становлення особистісного досвіду, формують реалістичні образи світу і власного «Я».

Тобто комплексні реабілітаційні заходи забезпечують не тільки розвиток творчих процесів, а й цінне становлення особистості суб'єкта. А феномени сприймання, пізнання дійсності, що формуються у ході пропонованої діяльності, згодом можуть стати яскравими ідеями, передумовою інтелектуальних та творчих винаходів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Біла І. М. Психологія творчого конструювання в дошкільному віці : монографія / Біла Ірина Миколаївна. – К. : Веселка, 2011. –431 с. – Бібліогр. 494.
2. Известный музыкант играет на скрипке Страдивари в метро (Джошуа Белл) [Електронний ресурс] / – Режим доступа: <https://www.youtube.com/watch?v=AUpr6anOfGY>
3. Казиник Михаил. Зачем учить детей музыке? [Електронний ресурс] / – Режим доступа: <https://www.youtube.com/watch?v=bw7JhNMyc1o>

REFERENCES TRANSLITERATED

1. Bila I. Psihologiya tvorchoho konstruyuvannya v doshkilnomu vitsi [Psychology creative design in pre school age] // K. : Veselka, 2011. –431 s. – Bibliogr. 494.
2. Y`zvestnyj muzykant y`graet na skry`pke Strady`vary` v metro (Dzhoshua Bell) [Elektronnij resurs] / – Rezhim dostupa: <https://www.youtube.com/watch?v=AUpr6anOfGY>
3. Kazinik M. Zachem uchit` detej muzyke? [Elektronnij resurs] / – Rezhim dostupa: <https://www.youtube.com/watch?v=bw7JhNMyc1o>

Bila I. N. REHABILITATION of CREATIVE PERCEPTION. Formation of sensory experience, observation, perceptual actions to stimulate the emergence of creative phenomena of perception is an important task of aesthetic upbringing. The important is to fill live with impressions, to create favorable conditions for deeper exploitation of surrounding, to form the skill to see the feature of object, phenomena, their correlation, to urge on seeing of new, to encourage natural aspiration for researching of qualities and characteristics of different materials, to experiment, to invent. Formation of perceptive experience, attendance development provides support and aspiration of cognitive, research activity, creation of developing surrounding, which is favorable to activation of cognition, development of sensory experience, perceptive actions, creative observance, is a condition of creative activity anesthetization. Immediate perception, observation, widening of sensory experience, memory with new images provides the basis of thinking actions, formation of judgments, discourses, and development of creative activity. Skillfully chosen means and approaches of art works perception process activization may help to involve to the world of beauty easily. Effective form, means of sensory sphere development, stimulation of creative perception, is the system of creative task, which provides the support and encouragement of cognitive, research activity. The paper presents the following games: «Discover the beauty», «Researcher», «Why?», «Table of perception», «What do you hear?», «Nature Scent», «What's in the bag?», «Advertising», «What we planned?», «Exhibition», «The Wizard», «Develop observation», «World of things», «What is it like?», «To compare», «Mystery», «Pantomime» and others. Also shown receptions review with works of art. The use of creative task gaming, complex of conditions and developmental techniques provide targeted activation of sensory-perceptual, thinking processes, formation of sensory experience during world creative vision.

Keywords: aesthetic perception, creative perception, motivation, rehabilitation.

Отримано 8.12.2014